

Uchwała Nr 14/S/2024
Składu Orzekającego Nr 8
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 23 kwietnia 2024 roku.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Rojewo sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Gminy.

Działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust.1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325 z późn.zm.) w związku z art. 267 ust. 3 i art. 270 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn.zm.), a także zarządzenia nr 19/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania, Skład Orzekający Nr 8 w osobach:

Przewodnicząca	-	Elżbieta Osińska
Członkowie	-	Karol Bednarek
	-	Beata Piłatowska

uchwalił, co następuje:

zaopiniować pozytywnie z uwagą przedłożone przez Wójta Gminy Rojewo sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia.

U z a s a d n i e n i e

W dniu 29 marca 2024 roku, zgodnie z art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn.zm.– dalej ustawa) do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, Zespół we Włocławku wpłynęło sprawozdanie z rocznego wykonania budżetu Gminy Rojewo za 2023 rok. Ponadto do Izby została przesłana „Informacja uzupełniająca do sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok” (pismo znak RF.3222.8/2024 z dnia 18.04.2024 r.).

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, Zespół we Włocławku opiniując sprawozdanie dokonał jego analizy oraz porównania z przedłożonymi sprawozdaniami budżetowymi. Zbadana została ich wzajemna spójność, kompletność oraz zgodność z prawem. W wyniku powyższych działań Skład Orzekający stwierdził, co następuje;

Szczegółowość przedłożonego sprawozdania nie jest mniejsza niż uchwały budżetowej Gminy Rojewo na rok 2023, co spełnia wymogi określone w art. 267 ustawy. Poszczególne pozycje planu dochodów i wydatków ujęte w opisanym sprawozdaniu i sprawozdaniach budżetowych zgodne są z przedłożonymi Regionalnej Izbie w Bydgoszczy uchwałami i zarządzeniami organów gminy.

Budżet Gminy na 2023 rok, po dokonaniu zmian w trakcie roku, został zaplanowany w wielkościach: dochody – 36 648 011,31 zł i wydatki - 42 436 049,32 zł.

Dochody budżetu Gminy zostały wykonane w kwocie 27 325 543,61 zł, tj. 74,6 % rocznego planu, w tym;

- dochody bieżące w wysokości - 26 560 663,38 zł, tj. 94,8 % planu,
- dochody majątkowe w wysokości - 764 880,23 zł, tj. 8,9 % planu
w tym dochody ze sprzedaży majątku - 182 420,00 zł, tj. 73,0 % planu.

Wydatki budżetu Gminy zostały wykonane w wysokości 28 093 909,83 zł, co stanowi 66,2 % przyjętego planu, w tym ;

- wydatki bieżące w kwocie - 26 812 146,61 zł, tj. 92,2 % planu,
- wydatki majątkowe w kwocie - 1 281 763,22 zł, tj. 9,6 % planu,

W wyniku realizacji budżetu w wielkościach wyżej wskazanych Gmina na dzień 31 grudnia 2023 roku uzyskała:

— deficyt budżetowy w wysokości 768 366,22 zł, przy planowanym deficycie budżetu na koniec roku w kwocie 5 788 038,01 zł,

— deficyt operacyjny w wysokości 251 483,23 zł, przy planowanym deficycie operacyjnym w kwocie 1 082 013,04 zł. Wykonane wydatki bieżące nie znajdują pokrycia w wykonanych dochodach bieżących. Zgodnie z art. 242 ustawy organ jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy. Planowany deficyt operacyjny został sfinansowany przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych pozostałych na rachunku bankowym związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu (art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy), co spełnia wymóg art. 242 ustawy. *Skład Orzekający podkreśla, że relacja pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi powiększona o dochody ze sprzedaży majątku ma istotne znaczenie dla określenia indywidualnego wskaźnika spłaty długu (wynikającego z art. 243 ustawy), a tym samym dla spłaty już zaciągniętych jak i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań dłużnych oraz możliwości finansowania nowych inwestycji. Stąd tak ważne jest realne planowanie dochodów ze sprzedaży majątku. Wykonany w roku 2023 deficyt operacyjny ma bezpośredni wpływ na wyliczenie wskaźnika dopuszczalnej spłaty długu w latach kolejnych.*

W omawianym okresie sprawozdawczym na finansowanie programów i projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i innych bezzwrotnych środków zagranicznych Gmina otrzymała dochody w wysokości 543 383,51 zł, co stanowi 12,5 % przyjętego planu, natomiast wydatki poniesiono w wysokości 381 586,34 zł, tj. 6,2 % planu.

Z analizy struktury wykonanych dochodów budżetu z poszczególnych źródeł wpływu wynika, że najwyższy udział stanowiły: dochody własne – 41,3 %, subwencja – 35,5 % i dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące i inwestycyjne – 23,2 %. Istotne dla budżetu Gminy kwoty dochodów własnych uzyskano z:

- podatku od nieruchomości - 3 343 961,36 zł, tj. 92,9 % planu,
- udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych - 2 311 079,00 zł, tj. 100,0 % planu,
- podatku rolnego - 880 328,14 zł, tj. 84,3 % planu.

Dochody własne wykonano w wysokości 11 271 852,94 zł, co stanowi 88,5 % rocznego planu.

Wpływ na wysokość uzyskanych dochodów własnych miały skutki obniżenia maksymalnych stawek podatków i opłat lokalnych, udzielone przez gminę ulgi i zwolnienia oraz umorzenia, odroczenia

i rozłożenie na raty w łącznej wysokości 706 403,64 zł, co stanowi 6,3 % wykonanych dochodów własnych.

Na koniec 2023 roku zaległości wobec budżetu (sprawozdanie Rb 27 S z wykonania planu dochodów budżetowych) wyniosły 2 208 464,38 zł i uległy zmniejszeniu w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego o kwotę 27 069,10 zł. W sprawozdaniu omówiono działania podejmowane w celu wyegzekwowania ww. dochodów Gminy.

Realizacja wydatków budżetowych w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej kształtowała się w wielkościach: od 58,4 % do 100,0 % tylko w działach 758 „Różne rozliczenia” i 600 „Transport i łączność” wykazano odpowiednio wykonanie 0,0 % i 7,5 %. Najwyższe wydatki inwestycyjne poniesiono w zakresie budowy dróg oraz obiektów kultury w łącznej wysokości 1 072 988,84 zł, co stanowi 83,7 % wykonanych wydatków inwestycyjnych.

Kwota długu, zgodnie ze sprawozdaniem Rb Z „O stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi 2 468 569,00 zł, co stanowi 9,0 % wykonanych dochodów ogółem. Gmina nie posiada zobowiązań wymagalnych.

Przychody budżetu zrealizowano w wysokości 4 399 020,84 zł, w tym z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 290 506,94 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy w kwocie 1 087 431,23 zł oraz wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 3 021 082,67 zł.

Rozchody budżetu z tytułu spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań łącznie z kosztami obsługi długu poniesiono w wysokości 704 967,77 zł.

W sprawozdaniu omówiono stopień realizacji dochodów i wydatków budżetowych, (w tym majątkowych) z uwzględnieniem przyczyn wystąpienia odchyłeń od wielkości planowanych. Przedstawiono realizację dochodów i wydatków związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii, gospodarowaniem odpadami komunalnymi oraz informację o przeznaczeniu dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, zgodnie z art. 212 ust.1 pkt 8 i art. 237 ust.1 ustawy. *Skład Orzekający przypomina, że niewykorzystane w danym roku budżetowym środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu Gminy pochodzące z poszczególnych tytułów, w odniesieniu do których odrębne ustawy wskazują imiennie wymienione wydatki jakie mają być z nich sfinansowane, w następnym roku budżetowym powinny być zaplanowane jako przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych. W roku 2024 przedmiotowe przychody należy zaplanować i wydatkować na te zadania, które określają przepisy szczególne.*

Sprawozdanie zawiera odniesienie do stopnia realizacji przedsięwzięć wieloletnich.

W przedłożonych sprawozdaniach nie stwierdzono wykonania wydatków ponad plan.

Do sprawozdania dołączono informację o stanie mienia Gminy, która spełnia wymogi określone w art. 267 ust.1 pkt 3 ustawy.

Skład Orzekający opiniując wykonanie budżetu odnosi się także do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rojewo na lata 2024 - 2038 (dalej wpf) w zakresie obowiązujących przepisów art. 242 i art. 243 ustawy o finansach publicznych. Omawiana relacja jest zachowana w każdym roku obowiązywania wpf pod warunkiem wykonania budżetów w wielkościach wykazanych w wpf.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że ;

— *wskaźnik dopuszczalnej spłaty zadłużenia (kol 8.3 wpf) jest na granicy wskaźnika planowanej spłaty długu (kol. 8.1 wpf). Różnica między ww. wskaźnikami wynosi: w latach 2028-2030 0,84%, 0,67% i 0,37% oraz w latach 2032-2038 0,64%, 0,69%, 0,72%, 0,72%, 0,67%, 0,56% i 0,39%.*

— w latach 2024-2025 zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku na poziomie 350 000,00 zł i 610 000,00 zł, natomiast uzyskane w 2023 roku dochody z tego tytułu wyniosły 182 420,00 zł przy planowanej wielkości 250 000,00 zł.

Zgodnie z normą zawartą w art. 243 ustawy planowana nadwyżka operacyjna i planowane dochody ze sprzedaży majątku stanowią podstawę wyliczenia wskaźnika dopuszczalnej spłaty długu (również w latach przyszłych). Niski procent wykonania planowanych dochodów ze sprzedaży mienia lub jego brak niekorzystanie wpływa na poziom omawianego wskaźnika, wyliczanego już w oparciu o wykonanie budżetu roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy, co może spowodować zaburzenie relacji planowanych spłat długu w latach kolejnych. Dlatego do planowania dochodów z tego tytułu należy podchodzić z dużą ostrożnością i uwzględnieniem sytuacji popytu i podaży na rynku nieruchomości. Najbezpieczniej dla budżetu Gminy jest wprowadzanie do planów budżetowych ww. dochodów w chwili gdy są już wykonane, tzn. znajdują się na rachunku bankowym gminy, gdyż planowane w ramach tych środków wydatki, w przypadku braku ich wpływu, nie będą miały pokrycia, co może spowodować trudności finansowe.

Zatem wykonanie budżetów poniżej wielkości planowanych (nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku) może spowodować przekroczenie limitu dopuszczalnej spłaty zadłużenia i tym samym braku możliwości uchwalenia budżetu w kolejnych latach.

W ocenie Składu wskazane jest monitorowanie realizacji budżetu oraz dokonanie analizy przyjętych założeń (w szczególności w odniesieniu do bilansowania dochodów i wydatków bieżących budżetu) i ich weryfikacji z uwzględnieniem możliwości finansowych Gminy. Uchwalenie budżetu i wpf w kolejnych latach uwarunkowane jest zatem spełnieniem wymogów przepisów ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze treść powyższych ustaleń, Skład Orzekający stwierdza, że przedłożone sprawozdanie spełnia wymogi określone art. 267 ustawy. Zaznacza się, że niniejsza opinia oparta jest wyłącznie na wynikach analizy przedłożonych dokumentów i dotyczy formalno-prawnych aspektów wykonania budżetu. Nie może być zatem uważana za opinię obejmującą wszechstronną ocenę działalności finansowej Gminy.

Uwzględniając powyższe, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Elżbieta Osińska